

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

**Κυριακή Τελώνου καὶ Φαρισαίου (Λουκ. ιη΄ 10-14)
(24η Φεβρουαρίου 2013)**

Ἀπὸ σήμερα, ἀγαπητοί μου ἀδελφοί, ἀρχίζει τὸ εὐλογημένο Τριώδιο. Ἀνοίγει, δηλαδή, μπροστὰ μας ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία μίᾱ περίοδο δέκα ἐβδομάδων μὲ ὑπέροχους ὕμνους, ποὺ ἔχουν στόχο νὰ μᾶς βοηθήσουν σὲ ἐντονότερο πνευματικὸ ἀγώνα, σὲ προσευχητικὴ περισυλλογὴ καὶ νὰ μᾶς ὀδηγήσουν σὲ ἀληθινὴ μετάνοια. Μίᾱ πολύτιμη περίοδος, γιὰ νὰ ζήσουμε τὴν ἀλήθεια τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ προετοιμαστοῦμε γιὰ τὴ μετοχὴ μας στὴ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ.

Στὴν προσπάθειά μας αὐτή, θὰ ἀναζητήσουμε κάποια μηνύματα ἀπὸ τὸ σημερινὸ εὐαγγελικὸ ἀνάγνωσμα. Νὰ δοῦμε, δηλαδή, πῶς θὰ φτάσουμε στὴν ἀληθινὴ μετάνοια καὶ θὰ καταπολεμήσουμε τὴ φιλαυτία καὶ ἀλαζονεία μας.

Δύο ἄνθρωποι ἀνέβηκαν στὸν Ναό, γιὰ νὰ προσευχηθοῦν. Δύο τύποι ἀνθρώπων τόσο διαφορετικοὶ μεταξύ τους. Ὁ καθένας τους κουβαλοῦσε τὶς δικές του σκέψεις καὶ ἐπιθυμίες. Ἄς τοὺς παρουσιάσουμε ἐνώπιόν μας καὶ νὰ παραβάλουμε, νὰ συγκρίνουμε τὸν ἑαυτό μας μαζί τους.

Ὁ ἓνας εἶναι ὁ Φαρισαῖος. Ἕνας τύπος ἀνθρώπου μὲ ἀγαθοεργίες, μὲ ἐπιθυμία προσευχῆς, μὲ φαινομενικὴ ἀγάπη, μὲ θρησκευτικὴ κατάρτιση, γενικὰ μὲ πολλὰ στοιχεῖα πνευματικοῦ ἀνθρώπου. Καὶ ὁ ἄλλος εἶναι ὁ Τελώνης. Ὁ στιγματισμένος ἁμαρτωλός, ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἦταν αἰχμάλωτος τῆς ἀνομίας καὶ ζοῦσε σὲ βᾶρος τῶν συνανθρώπων του. Καὶ οἱ δύο ἐμφανίζονται μπροστὰ στὸν Θεό. Μὲ μίᾱ πρώτη ματιὰ θὰ περίμενε κανεὶς τὴν ἐπιβράβευση τοῦ πρώτου καὶ τὴν καταδίκη καὶ τιμωρία τοῦ δευτέρου. Καί, ὅμως, τὸ τέλος τοῦ εὐαγγελίου ἐκπλήσσει. Δικαιώνει τὸν Τελώνη καὶ κατακρίνει τὸν Φαρισαῖο. Συγχωρεῖ τὸν Τελώνη καὶ ἀποδοκιμάζει τὸν Φαρισαῖο. Ἄς ἐξετάσουμε τί δικαίωσε καὶ τί κατέκρινε ἀντίστοιχὰ τοὺς δύο ἀνθρώπους τῆς σημερινῆς παραβολῆς μας!

Ὁ Φαρισαῖος στάθηκε μπροστὰ στὸ Θεὸ μὲ τὸ κεφάλι ψηλά. Ἦταν ὀλοκληρωτικὰ ἀπορροφημένος στὸ “ἐγώ” του καὶ τίποτε ἄλλο δὲν ἔβλεπε ἀπὸ τὸ εἶδωλο τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἕνα μόνον ἀπαξιωτικὸ βλέμμα ἔριξε πρὸς τὸν Τελώνη καὶ αὐτὸ γιὰ τὸν ἐξευτελισμὸ του, γιατί ἡ καρδιὰ τοῦ ἦταν νεκρὴ καὶ ὁ νοῦς τοῦ θολωμένος καὶ δὲν τὸν πληροφοροῦσαν γιὰ τυχὸν δικές του ἀστοχίες καὶ πλημμελήματα. Πολλὰ ἀνέφερε στὸν Θεό, ἀλλὰ παραδόξως

δὲν τοῦ ζητοῦσε τίποτε, ἀφοῦ ἦταν ἱκανοποιημένος πλήρως μὲ τὴν κατάστασή του, γι' αὐτὸ καὶ στὴν οὐσία συνέχαιρε τὸν ἑαυτὸ του. Ὁλόκληρη ἡ στάση τοῦ Φαρισαίου ἔδειχνε μία ὑπερήφανη, ματαιόδοξη καὶ ἀλαζονικὴ ἐπίδειξη. Δὲν εἶχε πόθο Θεοῦ, ἀλλὰ ἐγωϊσμό καὶ φιλαυτία. Τελικά, ὅπως λέει καὶ ὁ Μ. Βασίλειος, ὁ Φαρισαῖος πολυλογοῦσε κατὰ τὴν προσευχὴ καὶ ἀντὶ τὴν προσεύχεται, «διὰ τῆς ὑπερηφανίας καὶ κατακρίσεως ἀμάρτανε». Δὲν ὑπῆρχε χῶρος μέσα στὴ στενὴ καρδιά του γιὰ κανένα, παρὰ μόνο γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Συμπερασματικά, ὁ Φαρισαῖος δὲν εἶχε διάθεση αὐτογνωσίας καὶ ἀληθινοῦ ἀγώνα. Ἐπαναλάμβανε καὶ ἐπιδείκνυε συνεχῶς τὴν ἴδια νοσηρὴ καὶ ἐλαττωματικὴ πνευματικότητά του.

Μήπως κι ἐμεῖς, ἀδελφοί μου, εὐκόλα ρίχνουμε τὸ λίθο τοῦ ἀναθέματος σ' αὐτοὺς ποὺ ἡ ἀμαρτία βοᾷ στὴ ζωὴ τους; Μήπως ἡ προσέλευσή μας στὴν Ἐκκλησία γίνεται ἀπὸ συνήθεια ἢ ἀκόμα καὶ γιὰ προσωπικοὺς ἰδιοτελεῖς σκοπούς; Ἴσως νομίζουμε ὅτι ἔχουμε ἐσωτερικὸ καρδιακὸ περιεχόμενο, ἀλλὰ τελικὰ εἴμαστε κούφιοι καὶ κενόδοξοι. Μπορεῖ νὰ καυχόμαστε γιὰ τὰ ἔμφυτα ἢ ἐπίκτητα προσόντα μας, τὴν κοινωνικὴ μας ὑπεροχὴ ἔναντι τῶν ἄλλων, νὰ ἀρεσκόμαστε σὲ κολακεῖες καὶ νὰ προβάλλουμε συχνὰ τὸν ἑαυτὸ μας. Δὲν εἶναι τραγικὸ ὀλόκληρες ὥρες νὰ κοπιᾶζουμε ὄρθιοι στὴν Ἐκκλησία ἢ στὸν τακτικὸ ἐκκλησιασμό καὶ στὸ τέλος νὰ φεύγουμε ἄδριοι καὶ ἀνειρήνευτοι. Πόσο, λοιπόν, μᾶς τυφλώνει ἡ φιλαυτία καὶ ἀλαζονεία μας! Μᾶς κάνει ἄδικους καὶ ἄσπλαχνους. Μᾶς ὀδηγεῖ στὴν πνευματικὴ πενία καὶ στὴν αἰώνια ἀπώλεια.

Ὁ Τελώνης, ἀντίθετα, προσέρχεται στὸν Ναὸ συντετριμμένος, ἀποδέχεται καὶ ὁμολογεῖ τὴν ἀμαρτωλότητά του καὶ μὲ εἰλικρίνεια ξεσκεπάζει τὸν ἑαυτὸ τοῦ ἐνώπιόν του Θεοῦ. Βίωσε τὶς ὀδύνες τῆς ἀμαρτίας, λασπώθηκε ἀπὸ τὶς ἄδικες καὶ ἀμαρτωλὲς πράξεις, γι' αὐτὸ καὶ αἰσθάνεται τὴν μηδαμινότητά του καὶ ταπεινώνεται. Ὁ νοῦς του εἶναι συγκεντρωμένος στὰ ἐσώτερα τῆς ψυχῆς του ἀνακρίνοντας τὸ ἀμαρτωλὸ παρελθόν του. Καὶ ἐνῶ ἦταν αἰχμάλωτός τῆς ἀμαρτίας, τώρα γίνεται κατακτητὴς τῆς μετάνοιας. Τὰ χέρια τοῦ χτυποῦν τὰ στήθη δηλαδὴ τὴν καρδιά, ὅπου γεννιέται ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀμαρτίας μὲ σκοπὸ νὰ τὴν ξυπνήσει ἀπὸ τὸ λήθαργο τῆς ἀνομίας.

Ὅλους λίγο πολὺ μᾶς βαραίνουν διάφορες ἀμαρτίες. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ἰσχυριστεῖ ὅτι εἶναι τέλειος; Κανένας μας. Ἐπομένως, ἔχουμε ἀνάγκη ἀπὸ συνδιαλλαγὴ μὲ τὸν Θεό. Καὶ πῶς γίνεται αὐτό; Μὲ τὴν μετάνοια καὶ τὴν ἐξομολόγηση. Ἡ ἐξομολόγησή μας δὲν πρέπει νὰ εἶναι μία διανοητικὴ ἀπαρίθμηση τῶν λαθῶν μας ἀλλὰ ἐνίσχυση γιὰ περισσότερο ἀγώνα. Νὰ ποθήσουμε νὰ ἀπαλλαγοῦμε ἀπὸ τὶς ἄρρωστες ἰδιοτροπίες μας. Νὰ ἀποκτήσουμε τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς στάσεως τοῦ Τελώνη. Νὰ κρύψουμε τὰ καλὰ τοῦ ἑαυτοῦ μας, νὰ γονατίσουμε τὸ φίλαυτο φρόνημά μας, νὰ κλάψει ἡ καρδιά μας καὶ νὰ φωνάξει τὸ στόμα μας «ἰλάσθητί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ».

Ἀδελφοί μου, ζοῦμε σὲ μία φαρισαϊκὴ καὶ ἀμετανόητη ἐποχὴ, τὴν ὁποία σίγουρα κατακρίνουμε, ἀλλὰ συγχρόνως συντηροῦμε. Ἡ κρίση ἀναστάτωσε τὴν ψυχῆς μας. Ἐκλεψε τὴν εἰρήνη ἀπὸ τὰ σπίτια μας. Ἀτόνησε τὸν πνευματικὸ ἀγῶνα μας. Ἐξαφάνισε τὴ χαρὰ ἀπὸ τὰ πρόσωπά μας. Ἴσως νὰ μᾶς ἐλέγχει γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας. Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ μᾶς ἀπογοητεύσει. Ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ μᾶς καταδιώκει καὶ εἶναι ἄδικο νὰ μὴ τὸ αἰσθανόμαστε καὶ κυρίως νὰ μὴ τὴν ἀξιοποιοῦμε. Προϋπόθεση, ὅμως, γιὰ τὴν ἐγκατάστασή της μέσα μας εἶναι ἡ ταπείνωσή μας, ἡ εἰλικρινὴς συντριβὴ μας καὶ ἡ μετάνοια γιὰ τὶς ἀμαρτίες μας. Αὐτὴ τὴν μετάνοια καὶ τὴν ταπείνωση ἔδειξε καὶ ὁ Τελώνης. Αὐτὴν ἄς υἱοθετήσουμε ἔμπρακτα καὶ ἐμεῖς.

Καλὸ Τριώδιο, καλὴ μετάνοια!

π. Χ. Ν.

[dkpdf-button]